

pagan federation sk

newsletter #3

bel'tane 2011

Vážení čitatelia,

prešlo veľmi málo času a už tu máme tretie číslo časopisu Pohanskej federácie. Toto číslo vznikalo v obrovskom časovom zhone, pretože v týchto dňoch pracujem aj na maturitnej práci.

Ani sme sa nenazdali a všetko naokolo zakvitlo a vyrástlo do krásy. Lesy sú opäť zelené. Naše občiny oslavujú sviatok Živy, ktorá všetko naokolo prebúdza k životu, dáva silu prameňom.

Je tu Beltaine, čas kedy oslavujeme svadbu Boha a Bohyne. Je tu čas oslavy mladosti, plodnosti a sexuality. V dávnych časoch chodili páry sa milovať do prírody, aby posvätili našu Zem.

Po šílenom apríli prichádza máj, lásky čas. Na tomto mieste by som vám chcela zaželať veľa lásky, vitality a dobrej energie do života. Nech vás Bohovia ochraňujú a nech nazeráte na svet s láskou!

za PFI Emily Hubble

Obsah

Úvodník	-2-
Obsah	-3-
Beltain	-4-
Rituál Beltainu podľa Hubble covenu	-6-
Frey a Freya	-8-
Alexandrijská kniha tieňov: časť 1: Vyčarovávanie kruhu	-16-
Ako si vyrobiť plátený mešec na sol' alebo bylinky	-20-
Nastávajúce akcie	-21-
Recenzia: Josef Veselý: Techniky magie na pozadí alchymie	-23-
Noxova knižnica	-24-
Kontakt	-25-

Beltaine (Beltane, Beltain, Valpuržina noc)

Princíp Beltainu spočíva v syntéze mužskej a ženskej polarítie energie. Spojenie 2 pólov vytvára celok, ktorý privádza všetko k životu. Preto pri Beltaine rituáli vkladáme athame (nôž, predstavuje mužskú energiu) do kalicha (symbol ženskej energie).

Ďalším používaným rituálom je splietanie bielych a červených stužiek zavesených na konároch stromu. Tento zvyk si Kelti pravdepodobne osvojili od svojich južných susedov, pohanských Teutónov.

Z predošlého vyplýva že Beltain je skutočným sviatkom lásky. Dodnes sa traduje, máj, lásky čas. Bol to deň, kde sa slávila úrodnosť zeme, deň oslavy krásy ako aj sexuálnych hrátok rovnako ako aj romantického vyrovnania. Z pohľadu dnešnej mágie by sme ľahko zaradili Beltaine pod pôsobnosť venušických síl.

Len potom vyvstane otázka, prečo sa Beltaine považuje za hlavný sviatok boha Belenusa a jeho božskej partnerky Belisamy. Belenus nepripadá ako boh s nádychom Venuše. Rimania ho považovali za keltské spodobnenie Apollóna, ktorý spadá skôr medzi slnečných bohov. Belisama je keltská bohyňa svetla, ohňa, kováčstva a remesiel, skôr by im teda prináležal podiel na oslave na Lughnasadu.

Beltaine u Keltov znamenal zároveň začiatok leta a tým aj začiatok vlády slnečných bohov. Naše súčasné rozdelenie ročných období je dané astronomickým modelom od slnovratov po rovnodennosti. To, že príroda toto rozdelenie prostredníctvom počasia neakceptuje, vie iste každý z nás. Keltské vnímanie ročných období je prírode oveľa bližšie, z pohľadu dnešnej vedy by sme mohli povedať, že svoje vnímanie ročných období odvodili od vegetačného indexu.

Preto dualita sviatku Beltaine je dualitou len na prvý pohľad. Totiž syntéza mužskej a ženskej polarítie energie dáva svetlo a svetlo predstavuje Slnko a Slnko znamená leto.

Pri oslave Beltaine sa teda môžeme rozhodnúť či budeme viesť rituál vo venušickom smere alebo v slnečnom. Osobne preferujem na Valpuržinu noc oslavu slnečných božstiev a venušický aspekt Beltainu na najbližší spln, predsa spoluúčasť lunárnych síl je vítanou záležitosťou. V roku 2011 je spln mesiaca 17.mája. Mesiac teda prejde novom 3. májom, čo v tomto roku naozaj navádza z 30. apríla na prvého mája preferovať oslavu slnečných bohov pred oslavou aspektu lásky. Obdobie Beltainu by z tohto pohľadu začínalo tradične z 30 apríla na prvého mája rituálom oslavujúcim slnečných bohov a končí (pre rok 2011) 17.mája oslavou aspektu lásky vo stvorení.

V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že praktizujem eklektický druidizmus a preto moja prax môže byť v mnohom odlišná od praxe tradičných druidských škôl.

Keltský panteón nepozná bohyňu typu Afrodity či Astarté. Preto sa tak často stretávame s importom kultu Frey do keltského pohanstva. Osobne mám skúsenosť pri mágii lásky s málo známou bohyňou Branwen, zdá sa že napriek tomu, že je pomerne neznáma, je stále vo forme.

V keltskom panteóne teda nemáme boha a bohyňu zameranú výhradne na veci vzťahov a lásky. Odpoveď môže byť skrytá v samotnej štruktúre vtedajšej keltskej spoločnosti. V spoločnosti rímskej sa už slovo milovať partnera až príliš snúbilo s potrebou partnera vlastniť a tento neduh pretrváva dodnes. Preto bol a aj stále je dopyt po bohoch, a bohyniach ktoré dokážu cieľ našej túžby okúzliť, teda poddať našej túžbe.

Keltská spoločnosť poskytovala naproti tomu ženám skutočnú rovnoprávnosť a nastavila v tomto smere laťku tak vysoko, že ani v súčasnosti v európskom priestore na ňu nedosahujeme. Starovekí Kelti pravdepodobne tiež nedržali vzťahy v štýle, sme spolu lebo sa to tak má, aj keď sa už nemôžeme vystáť. Následne tak nemali a ani nepotrebovali špecializované božstvo na kúzla lásky. Avšak ne jeden boh či bohyňa vedie v tejto veci napomôcť, ako napríklad spomínaná Branwen.

Nech sa už rozhodnete sláviť Beltaine akokoľvek, prajem úspešný rituál rovnako ako aj celé leto v znamení úspechov, šťastia a lásky.

Panoramix dVolkov

Rituál Beltainu podľa Hubble covenu

Potreby: bežná oltárna výzdoba, miska s hlinou, prútik, májka, stuhy

Kruh sa vyvolá bežným spôsobom. Zvon 3x zazvoní.

Člen covenu:

*Moje srdce je spontánne
nasýtené vitálnou silou
blesky búrky večernej
bosé nohy kráčajúce pláňou.
Sladká kveetov vôňa
ospevuje spojenie Pani a Pána.*

Všetci účastníci obradu sa chytia za ruky a točia sa dokola. Pritom hovoria:

*Tancujeme s radosťou
pri príležitosti Beltainu
máme opantané zmysly
tancom na počesť bytia.
Kvety rozkvitnú a plamene vzplanú
láskou spolu s týmto obradom
tak ako jasné slnko objíma zem.*

Po chvíli kňaz a kňažka spolu povedia:
Zapálili sme tento oheň slnku.

Kňažka vezme do rúk misku s hlinou a povie:
Požehnávam túto misku v mene zelenej krajiny. Krajina je Bohyňou, je jej posvätným telom.

Kňaz potrie drevený prút olejom. Povie:
Požehnávam ťa v mene nášho mladého Pána, Boha lesov.

Potom ním švihne cez plameň. Zapichne ho do misky so zemou a drží ho. Spolu s kňažkou povie:

*Prútik je v zemi
takže muž je prepojený so ženou
tak ako slnko žiari na rozkvitnutý svet.
Spojenie Bohov prináša nový život.
Kiežby Pán a Pani v tomto roku dali:*

Účastníci vyslovujú svoje prania.

Všetci: *Nech sa tak stane!*

Chvil'ka ticha, každý vizualizuje svoje pranie.

Kňazka sa postaví k mājke a povie:

Ó Bohyňa Matka

Ó Otec Boh

tešíme sa spolu s prírodou,

ktorá je teraz plná života

prijmite naše dary na počesť vášho spojenia.

Účastníci obradu uväzujú stuhy na mājku.

Nasleduje obrad koláče a pivo, potom sa zruší kruh.

Frey a Freya

Úvod

V tomto článku sa budeme zaoberať týmito veľmi významnými božskými dvojčkami, ktoré hrali určite veľmi dôležitú úlohu v živote severanov. Na úvod si povieme niečo o tom, odkiaľ tieto dvojčky pochádzajú, aby sme lepšie pochopili, kým sú.

Keďže ide o dvojčatá, venujeme každej z oboch dvojčiek vlastný priestor, v ktorom si o nich niečo povieme. Budeme hlavne pracovať s písomnými prameňmi a načrtneme niektoré sporné body a teórie, na ktorých sa bádatelia nevedia zhodnúť a spomenieme si s ktorými mýtmi sú spájaní. Pretože toho ale vôbec nie je málo, v tomto čísle sa sústredíme na Freyu, keďže je obdobie Beltainu, obdobie plodnosti a lásky medzi všetkými živými bytosťami a Freya, ako sami uvidíte, má k tomuto obdobiu najbližšie. Freyovi bude venované nasledujúce číslo.

Vánovia

Frey a Freya pochádzajú z rodu Vánov a spolu so svojim otcom Njördom tvoria trojicu hlavných Vánskych božstiev, ktoré sa v rámci zmieru dvoch božských klanov Ásov a Vánov stali nakoniec Ásmi. Vánovia, na rozdiel od Ásov nezakazovali incest a tak Njord splodil Freya a Freyju so svojou nemenovanou Vánskou sestrou a ani ich deti od týchto praktík úplne nepustili ¹.

Niektorí bádatelia sa domnievajú, že Vánovia majú predstavovať pôvodné škandinávске obyvateľstvo, ktoré žilo v incestných zväzkoch a ktoré pokorili árijskí nájazdníci reprezentovaní Ásmi. Aj keď je táto teória veľmi pravdepodobná, ja osobne sa prikláňam k názoru Georga Dumézila, že ide o Indoeurópsky mýtus v ktorom vždy bojujú dve strany, jedna reprezentujúca spoločenský poriadok a vojenskú silu a druhá plodnosť, sexualitu, hojnosť a lásku, pričom príkladov v Indoeurópskych kultúrach nachádzame naozaj dosť. Napríklad: Ásovia VS Vánovia, Indické božstvá VS dvojčky Nasatya a Dasra, Rímania VS Sabínky a v slovanských mýtoch je to zrejme takzvaná „Dívčí válka“² z knihy Staré Pověsti České, v ktorej proti sebe bojujú muži a ženy a iné. V tomto spoločnom mýte ide o spojenie oboch táborov následkom čoho vzniká plnohodnotná spoločnosť skladajúca sa z troch funkcií: vladárov (mudrc, v Indii kasta Brahmanov), ochráncov (bojovník, v Indii kasta Kšatryov) a poddaných (remeselník a roľník, v Indii kasta Vaišov). Dodržiavanie tohto modelu v staroseverskej mytológii je krásne vidieť na modlách bohov v hlavnom staroseverskom chráme v Uppsale, kde uprostred sedela na tróne modla Thóra (archetypálneho bojovníka) a po bokoch sedeli na svojich trónoch modly Ódina (archetypálneho mudrca) a Freya

¹ Poetická Edda, Lokiho hádka, kde sa konkrétne píše: „Bud' zticha, Freyjo, jsi plná falše a černých čar. Když s tvým bratrem tě bohové přistihli, strachem prýs pustila ducha.“

² Po smrti Libuši Přemyslové ženy pocítili, že už neboli tak vážené ako počas jej života. Muži sa im posmievali na každom kroku a tak sa chopili zbraní, postavili hrad Devín a bojovali proti mužom. Nakoniec ale došlo ku zmieru, ktorý znamenal spojenie oboch táborov a vytvorenie plnohodnotnej spoločnosti.

(archetypálneho stelesnenia plodnosti a úrody³)⁴.

Je nám zrejmé, že ich sféry vplyvu sa často miešali a tak Thór nebol len bojovníkom ale taktiež ochráncom úrody a nositeľom dažďov, posväcovateľom manželstiev⁵ a zase Frey nebol len bohom úrody ale aj ochráncom lesov a divej zvery a pravdepodobne bol spätý aj s jazdou na koni⁶ a kráľovským kultom, keďže od neho svoj pôvod odvádza kráľovský rod Ynglingov⁷, pričom patronát nad panovníkmi mal takmer výhradne Ódin, ktorý zasa nebol len mudrc ale taktiež bojovník. Jednoduché vymedzenie teda nepripadá v úvahu a preto by sme mali stále pamätať, že to nie je tak jednoduché ako sa na prvý pohľad zdá, inak nám unikne komplexnosť božských osobností.

Na druhú stranu je pravda, že niektoré božské atribúty prevládajú a tak sa berú ako charakteristické. My sa pokúsime priblížiť si Freya a Freyu aj čo sa týka charakteristických aj čo sa týka tých menej známych vlastností, črt a sfér vplyvu. Podme si teda najprv povedať niečo viac o spomínanej Freyji.

Freya

Táto bohyňa je severskou verziou bohyně plodnosti, sexuality, lásky a krásy známej Grékom ako Afrodité, Rimanom ako Venuša, Slovanom ako Živa. Avšak, tak, ako je každé etnikum istým spôsobom iné a jedinečné, aj Freyja sa od svojích sesterníc z iných kultúr odlišuje. Severania ju nevnímali len ako naivnú darkyňu lásky ale taktiež ako nebezpečnú a mocnú bohyňu.

Freya pochádzala, ako už vieme, z rodu Vánov a jej otcom bol Njörd a bratom Freyr. Vánovia ovládali Seidr, pravdepodobne veštické a manipulatívne magické praktiky, ktorých sa Ásovia báli a v ktorých sa Freya dobre vyzнала a neskôr ich učila samotného Ódina. Je možné, že zmienku o Freyji a jej mágii môžeme nájsť aj vo vedminej piesni, kde völva spomína na akúsi Heid, ktorá vládla kúzlam a čarami mysle miatla a dodáva, že žiadúca bola vždy zlým ženám. V predchádzajúcej strofe, kde sa opisuje prebodnutie a rituálne spálenie, sa Heid nazýva Gullveigou, čo v preklade znamená zlatý nápoj. Väčšina odborníkov sa domnieva, že ide o Freyu,

³ Nebolo by práve najvhodnejšie povedať „archetypálneho roľníka“, či „archetypálneho poddaného“ Keďže Freyov pôvod je vznešený. Chcel som len poukázať na jeho blahodárny vplyv na úrodu a patronát nad roľníkmi.

⁴ Adam Brémsky nám podáva trochu iný popis funkcií a sfér vplyvu, na aký sme zvyknutý z poetickej a prozaickej Eddy. Konkrétne píše: „V tomto chráme, celom pokrytom zlatom, ľudia uctievali sochy troch bohov takým spôsobom, že najmocnejší z nich, Thor, okupuje trón uprostred miestnosti; Wodan (Odin) a Frikko majú miesta po stranách. Význam týchto bohov je nasledovný: Thor, vravia, riadi vzduch, ktorý má na starosti hromy a blesky, vetry a dažde, pekné počasie a úrodu. Ďalší, Wodan – to znamená Zúrivý – sa stará o vojnu a zosiela na mužov silu v boji proti ich nepriateľom. Tretí je Frikko, ktorý dáva smrteľníkom mier a blaho. Jeho podobizeň tiež vytvárajú s obrovským fallom (penisom).“ Vidíme tu posun v sférach vplyvu, kde Ódin už nie je všemocný otec bohov a Thór primárne bojovníkom proti obrom. Naopak tu Thór zastáva Ódinovu funkciu vladára, tak ako všetci Indoeurópsky hromovládovia a Ódin má úlohu boha vojny.

⁵ Okrem množstva archeologických nálezov miniatúr Thórovho kladiva, runových nápisov volajúcich po požehnaní a Thórovej prezývke wigi-Thor (čo znamená v preklade žehnajúci Thór alebo Thór požehnaní) zachoval sa aj mýtus o obrovi Trymovi a krádeži Thórovho kladiva. Thór svoje kladivo nakoniec Ist'ou získava späť keď prezlečený za Freyu žiada aby bol manželský zväzok medzi obrom a ním posvätený Thórovým kladivom.

⁶ V Lokiho hádke Týr odpovedá Lokimu: "Frey jistě je nejlepším jezdcem v obydlí Ásů."

⁷ SNORI Sturluson: Sága o Ynglingoch

pretože prebodnutie Gullveigi a Ódinovo hodenie oštepú do nepriateľov sú obe označené za prvú vraždu. Nepriatelia sú v tomto prípade Vánovia, ktorí chceli mať rovnaký podiel na oboch ako Ásovia. Gullveiga teda s najväčšou pravdepodobnosťou bola Vánkou a navyše vládla kúzлами čo ju takmer automaticky spája s Freyou.

21.
Vím, jak první
vražda v svět přišla,
když Gullveigu
oštěp proklál,
když v Hárově síni
ji ohněm sžehli,
třikrát sžehli
třikrát zrozenou,
znovu a opět -
stále přec žije.

22.
Heid ji zvali,
hostem kam přišla,
prorockou vědmu,
vládnoucí kouzly,
jež čarami mysl mátla,
žádoucí však vždy
byla zlým ženám.

24.
Oštěpem mrštil
do nepřátel Ódin.
To byla první
vražda v světě.
Zbořeny byly
zdi hradu ásů.
Bojovní vanové
vytrhli válčit.⁸

Po vojne Vánov a Ásov, ktorá skončila zmierom, prešli v rámci mierovej dohody traja najvýznamnejší Vánovia: Njörd, Frey a Freyja, k Ásom, zatiaľ čo k Vánom prešli Höenir a Mímir.

Freya je v Gylfiho poblúznení opisovaná ako najnádhernejšia z Ásyň a pohľad na krásnu bohyňu, nie je to jediné, čo Freya Ásom poskytovala. Popri spomínanej kráse, Freya Ásom požičiavala svoje sokolie rúcho, pomocou ktorého Ásovia lietali do iných svetov.

V bílý hrad vešli
bohyně Freye
a Tór první
pronesl slova:
"Půjčíš mi, Freyo,
své šaty z peří,
bych zpět moh získat
svůj mocný mlat?"

Freya ale nepoužívala na cestovanie len svoje rúcho ale mala podobne ako väčšina Ásov svoj dopravný prostriedok v podobe voza ťahaného dvoma mačkami. Podobne ako sa pramene nezhodujú, či jej brat Frey jazdil na svojom zlatom kancovi Gullinburstim alebo sa prevážal vo voze ťahanom kancami, je podľa mňa možné, že v niektorých tradíciách mohla Freya jazdiť na akejsi prerastenej mačke. Predstava je to rovnako zvláštna ako pohľad na koč ťahaný

⁸ Poetická Edda, Vědmína věštba

⁹ Tu sa jedná o slovnú hračku pretože výraz označujúci sokola označuje aj mŕtveho, cudzieho, padlého. Sokol bol zrejme asociovaný so smrťou a smrť spájaná s cestovaním medzi svetmi. Podobnosti môžeme nájsť v sibírskych šamanských technikách. Snori vo svojej Sága o Ynglingoch píše, že pred tým než na seba Ódin zobral želanú podobu, ležal akoby mŕtvy alebo uspatý.

dvoma mačkami a koniec koncov mytológia nespadá bezpodmienečne do sféry racionálnych predstáv a racionálneho myslenia.

Okrem čarovného plášt'a zo sokolých pier a svojho vozu s mačkami, Freya disponovala celou radou predmetov ako napríklad jej vzácny náhrdelník Brísingamen, čo v preklade znamená žiariaci, či planúci šperk. K tomuto predmetu sa viažu viaceré mýty, no hlavne príbeh o tom ako Loki Brísingamen ukradol a Freya sa pri pátraní obrátila na Heimdalla, ktorý nakoniec zlomysel'ného Lokiho vypátral, ako sedí vo forme tuleňa na brehu jazierka a tak sa tiež zmenil na tuleňa a Lokiho napadol. Po úpornom súboji ho nakoniec porazil a náhrdelník vrátil Freye. Od tých čias sa používa kenning¹⁰ „zlodej Brísingamenu“ na označenie Lokiho a „pátrač po Freyjinom náhrdelníku“ je zase výraz pre Heimdalla.

Keď už sme pri tých kenningoch, najznámejším kenningom pre zlato je výraz Freyjine slzy. Tieto slzy Freya prelieva keď túžobne očakáva návrat svojho manžela Odra z ciest. S ním má dve dcéry, jedna sa volá Hnoss a druhá Gersemi, pričom obe mená označujú poklad. Ich otec Odr je mimoriadne záhadná postava, ktorá nevystupuje v žiadnom mýte aj keď odkazov na ňu nachádzame mnoho. Jeho meno je jazykovým základom Ódinovho základného mena a znamená šialený, zúrivý, prudký, netrpezlivý alebo horlivý, ak sa berie ako prídavné meno, alebo, ak sa berie ako podstatné meno, tak znamená myseľ, pocit a taktiež pieseň a poéziu. Aj keď sú si Ódin a Odr podobní, Snori si dáva pozor na to aby ich držal oddelene.

Podobnou záhadou nám je spojitosť Freyji a Frigg, ktoré sa na prvý pohľad zdajú byť úplne odlišné avšak ich mená sú podľa odborníkov etymologicky príbuzné a zatiaľ čo Frigg je bohyňa známa všetkým germánom, Freyu poznali iba v Škandinávii.

Ako je ale možné, že je vyslovene spomenuté, že Freya mala iba dve dcéry? Prečo nie je spomenutý Balder a ďalší ak je naozaj totožná s Frigg? Ako to, že Freya aj Frigg vystupujú v Lokiho hádke ako dve nezávislé bohyne?

Najprv som si myslel, že Ódin a Odr sú naozaj totožné postavy a že Frigg je Freyjino meno keď je jej manžel doma a môže plniť rolu bohyne rodiny a keď je Ódin na cestách, tak sa Frigg volá Freya a plní rolu nešťastnej manželky, ktorá hľadá útechu a uspokojenie v náručíach iných mužov a keď na ňu doláhne pocit samoty a smútok za manželom, roní zlaté slzy.

Argumenty proti môjmu názoru sú, ako vidíte, silnejšie a tak mi ostáva buď spochybnit' správnosť prameňov, ako to robí väčšina bádateľov ak zrazu niečo nepasuje do ich systému, alebo uznať, že je to záhada.

Spojitosti s Ódinom ale zd'aleka nekončia podobnosťou medzi menom jej manžela Odra a Ódina, ani spojitosťou s Ódinovou manželkou Frigg. Tentokrát je to skôr spojitosť

¹⁰ Kenning je básnický jazykový prostriedok, ktorý nahradzuje jedno slovo minimálne dvoma slovami napríklad Fáfniho hubiteľ je Sigurd, Býleistov brat je Loki, Slnko domu alebo hubiteľ vetiev je oheň atď. Jednoslovné označenia sa nazývajú Heiti.

„pracovného“ charakteru, pretože Ódin a Freya sú, dá sa povedať, kolegovia. Tak ako Ódin aj Freya si vyberá mužov padlých v boji a odváža ich do svojho sídla vo Fólkvangru, čo v preklade znamená pole ľudu alebo armádne pole.¹¹ Tam stoja jej siene zvané Sessrúmnir, čo v preklade znamená miesto na sedenie, voľne preložené zasadacia miestnosť, čo je pravdepodobne obdoba Valhally.

*Fólkvang se zve dům,
kde Freyja poroučí,
kdo zasedne v síni.
Polovinu padlých
pokaždé si vyvolí,
druhou si odvádí Ódin.*¹²

Nedochovalo sa nám, podľa akých pravidiel sa s Ódinom o padlých delili, aj keď sa v Gylfiho poblúznení píše, že Freya si sama vyberá, kto zasadne vo Fólkvangu a že druhú polovičku si necháva Ódin. Je naozaj otázkou, prečo si Ódin, mocný vládca bohov, nechá diktovať od ženy a uspokojí sa so zbytkami ale možno tým chcel Snori len naznačiť, že tam akýsi dôvod je. Podľa mňa sú buďto Freya a Frigg totožné a tým pádom by sme mali manželskú dvojicu vládnucu spoločne a svorne nad duchmi udatných bojovníkov a Ódin by bol teda pod papučou tak ako je pod Hérinou papučou Zeus, alebo je Freya Ódinova milenka, ktorá s ním zametá vďaka svojím ženským zbraniam tak, ako ženy zvyknú zametať s mužmi, alebo je to nejaká metafora, ktorej význam je dnes už stratený. Jedna teória ale hovorí, že možno existovali dve rozličné iniciačné rituály a jedna časť bojovníkov bola zasvätená Ódinovi a druhá Freyje. Ak by to tak naozaj bolo, potom by sme mali dočinenia s plnohodnotnou bohyňou vojny.¹³ Nasvedčuje tomu aj príbeh zo štrnásteho storočia zvaný Sörla pátttr, kde sa na konci príbehu o Freyji a jej náhrdelníku spomína, že jej milenec Ódin jej sľúbil vrátiť náhrdelník len pod podmienkou, že prinúti dvoch kráľov, z ktorých každý vládne dvadsiatim iným kráľom, aby sa navzájom stretli na bojovom poli a aby vždy, keď jeden z bojovníkov padne znova vstal z mŕtvych a bojoval ďalej. Tak nech je to naveky pokiaľ nepríde kresťan s určitým postavením a nedá im pokoj – vtedy ostanú ležať mŕtvi. Freyja súhlasila.

Či už je to tak či onak, Freya touto úlohou na seba berie rolu valkýry, čomu nasvedčuje jedno z jej mien, ktoré znie Valfreyja, teda Paní zabitých alebo Freyja zabitých.

Čo by to ale bolo za bohyňu lásky a krásy, keby nebola predmetom túžob všetkých bytostí alebo lepšie povedané všetkých mužov? O jej milostných pletkách sa dozvedáme z Lokiho hádky, kde Loki vyhadzuje Freyji na oči, že spala s každým prítomným Ásom a elfom.

¹¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/F%C3%B3lkvangr>

¹² Prozaická Edda, SNORI Sturluson, Gylfiho Oblouznění,

¹³ Tejto predstave Freyji ako bohyne vojny nasvedčuje aj zmienka o jej obludnom hneve a sile v Piesni o Trymovi, kde sa píše: Hned se vydali vyhledat Freyu a Tór první pronesl slova: "Obleč se, Freyo, v nevěsty úbor a pojed' se mnou k palácům obrů!" Vztek popad Freyu, vzkypěla zlostí, až se otráslý síně Ásů, ve dví pukl Brisingů prsten.

*“Mlč, Freyjo!
Mysl tvou znám.
Nejsi naprosto bez chyb.
Z Ásů a Álfů,
kteří uvnitř zde jsou,
každého jsi milencem měla.”*

V piesni o Trymovi sa vyhovára zo svadby s obrom Trymom slovami:

*“Právem mě budou zvat
posedlou po mužích,
pojedu-li s tebou
v paláce obrů.”*

Nie každý je však galantný gentleman a dvakrát to neplatí o obroch z Jötunheimu. Motív ohrozenia Freyji je vcelku rozšírený ale my si spomenieme iba pár príbehov. Jeden z týchto príbehov sa nachádza v Gylfiho poblúznení a je taktiež spomenutý vo vedminej piesni, kde sa konkrétne píše:

*„Tu vládcové světa
na stolce zasedli,
přesvatí bohové,
a přemýšleli:
kdo prostor naplnil
neštěstím hrozným,
kdo obrů rodu dal
Ódovu dívku.“*

Tento príbeh je o tom ako jedného dňa do Ásgardu zavítal staviteľ z Jötunheimu, zeme obrov, a ponúkol sa, že postaví alebo opraví hradby Ásgardu za dve zimy a leto, no za odmenu, ak to stihne presne na čas, požadoval Slnko, Mesiac a Freyu.

Ásovia po malej porade trvali na tom, že mu nesmie pomáhať nikto iný, na čo sa staviteľ opýtal, či mu môže pomáhať jeho verný kôň Svadilfari. Keď sa Ásovia radili druhý krát, či výjsť staviteľovi s jeho žiadosťou v ústrety, bol to práve Loki, kto bohov presvedčil aby prisvedčili. Po čase ale bohovia zistili, že kôň Svadilfari nosí ohromne ťažký náklad a tak svojmu pánovi nesmierne uľahčuje prácu. Keď už do konca termínu ostávali len tri dni, väčšina hradieb bola dokončená a bolo treba už len dokončiť bránu, bohovia sa zhrozili, že staviteľovi budú musieť Freyu, slnko a hviezdy naozaj dať. Rozhodli sa nájsť vinníka a hneď ho aj našli. Nikoho iného ako Lokiho, ktorý zo strachu o svoj život súhlasil, že nájde spôsob ako stavbu sabotovať. Premenil sa na krásnu, mladú kobyľu a rozbehol sa smerom k Svadilfarimu. Keď k nemu dobehol, vyzývavo zaerdžal a tryskom upaľoval preč do lesa. Svadilfari, keď zbadal krásnu kobyľu, úplne zabudol na svojho pána, pretrhol všetky popruhy a uháňal za ňou ako zmyslov zbavený. Z ich spojenia sa neskôr narodil Ódinov kôň Sleipnir. Keď sa Staviteľ

dozvedel, že prácu nedokončí včas, vošiel doň obrí hnev a keď bohovia videli, že majú dočinenia naozaj so skalným obrom, povolali Thóra, ktorý jednou ranou svojho kladiva vyplatil staviteľovi jeho odmenu a poslal ho k Hel.

*Zpřetrhali sliby,
přísahy a smlouvy,
slova silná,
společně daná.
Tór se za ně bil,
zachvácen hněvem;
ten nečinně nesedí
při neblahé zvěsti.*

Je viac než pravdepodobné, že Freya predstavuje v tomto príbehu Venušu, ktorá spolu so slnkom a mesiacom tvorí skupinu najjasnejšie žiariacich nebeských telies. Čo by teda v prenesenom význame znamenalo dokončenie hradieb Ásov a prečo by o tieto nebeské telesá Ásovia prišli? Odpoveď je izolácia od vonkajšieho sveta a uzatvorenie sa dovnútra. Ak by staviteľ hradby dokončil, Ásovia by ostali izolovaní vo svojej vlastnej nedobytej pevnosti, no prišli by o nebeské telesá žiariace na oblohe – uzavretosť v miestnosti. Je ale zároveň možné, že slnko a mesiac sú popri Freyje vymenované len na zdôraznenie a podčiarknutie hodnoty vecí, ktoré Ásovia riskovali.

Ďalší mýtus v ktorom sa o Freyju pokúšajú obrovia je príbeh o Trymovi, ktorý ukradol Thórovo kladivo a výmenou zaň chcel Freyjinu ruku. Thór bol v rámci príbehu nútený sa preobliecť za Freyu a odcestovať spolu s Lokim do Jötunheimu, kde sa pri svadobnom obrade, pri posväcovaní manželského zväzku jeho kladivom, tohto kladiva zmocnil a na mieste zabil Tryma aj všetkých svadobčanov.

S láskou ju spája aj zmienka v Gylfiho poblúznení, kde sa píše, že má záľubu v milostných spevoch a je dobré vzývať ju pre zdar lásky. Taktiež, je údajne najvládnejšou bohyňou, ktorá je najviac naklonená vypočuť prosby ľudí.

Záver

Freyja je bohyňou s mnohými aspektami, no ako sme si všimli, dve úplne jej osobnosti dominujú a to kult plodnosti, lásky, sexu a kult smrti, vojny a násilia. Možno si hovoríte, že spojenie so smrťou, vojnou a násilím z uvedených prameňov explicitne nevyplýva avšak ak by sme mali postavu Freyji rozobrať do detailov a spomenuli by sme si ešte viac prameňov, prišli by sme na to, že Freyja je naozaj značne ambivalentná postava. V mytológii je ale ambivalentnosť vcelku bežná. V tomto prípade spočíva v protiklade života a smrti, ktoré tvoria kolobeh života. Freyja je na jednu stranu darkyňa rozkoše a života avšak taktiež je pani mŕtvych. Nemôžeme ale povedať, že spíňa rolu folklórnej postavy smrtky, pretože život a smrť ľudí určovali Norny, môžeme avšak vidieť, že sama mala nad smrťou značnú moc.

Nech už je to s postavou Freyji ako chce, smrti by sme sa nemali báť a teda ani na ňu nemyslieť ak netreba, pretože tak ako povedal Epikuros „Keď sme tu my, nie je tu smrť a keď je tu smrť, už tu nie sme my“ Preto sa sústreďme na vychutnávanie si radostí a darov života, ktoré nám Freyja a jej podobné božstvá poskytujú a o záhrobný život sa nestarajme tak ako židokresťanská

tradícia. Carpe diem! Užívajte dňa! Milujte sa, množte sa a neriad'te sa akýmsi božím plánom na naplnenie zeme ale žijte pre okamih, podľa vlastného vedomia, svedomia, vlastných pudov a citov.

Spytihnev

Alexandrijská Kniha tieňov:

časť 1: Vyčarovávanie kruhu

Toto je preklad Alexandrijskej Knihy tieňov, ktorý bude vychádzať po častiach. Najskôr budú preložené rituály a potom budú nasledovať ostatné časti knihy.

Potreby

Oltár, dve Oltárne Sviečky, Miska na Vodu, Miska na Sol', Pentagram, Kadidelnica, Athame, Zvon, Oltárnu Sviečku, štyri Živlové Sviečky, Meč (nepovinný), Zhasínač Sviečok (nepovinný)
Nech je všetko prichystané vstúpiť do prítomnosti Bohov.

Začnite v tme.

Vodca Rituálu (ďalej: R) čaká, až kým nemá pocit, že je čas začať. Potom vstane.

Zapaľovanie Sviečky

R: *Zapaľujem túto sviečku (zapáli Oltárnu Sviečku)
v mene tej starobylej bytosti,
ktorá je, bola, a vždy bude
mužská, ženská, vševediac, všemocná
a všadeprítomná.*

*A v mene štyroch Mocných,
vládcov živlov,
nech sila a požehnanie zostúpi,
v tejto hodine na toto miesto,
a na tých, ktorí sú tu zhromaždení.*

R zapáli dve oltárne sviečky, uhlík (do kadidla), a štyri živlové sviečky od Oltárnej Sviečky.

Exorcizmus vody

R kľací pred oltárom a položí misku s vodou na Pentagram.

R vyčistí vodu ponorením špičky jeho/jej athame do vody a hovorí:

R: *Zaklínam teba, Ó Bytosť Vody, vyžeň zo seba všetky nedokonalosti a nečistoty sveta
prízrakov. V mene Cernunnosa a Cerridwen.*

Požehnanie soli

R odloží misku s vodou na bok a na jej miesto, na Pentagram, položí misku so soľou. R sa dotkne soli špičkou athame a hovorí:

R: *Bud' požehnaná, Ó Bytosť Soli; nech je od teba odohnaná všetka zloba a prekážky a nech všetko dobré vstúpi dnu. Preto ťa žehnám a posväcujem, aby si mi mohla pomôcť. V mene Cernunnosa a Cerridwen.*

R trikrát naberie špičkou athame soľ a vysype ju do vody. Potom s athame trikrát pomieša vodu, v smere hodinových ručičiek, pričom hovorí:

R: *Ale vždy pamätaj, že tak ako voda a soľ čistí telo, tak bič čistí dušu. Nech sa tak stane!*

Vyčarovávanie kruhu

R nakreslí mečom (alebo s athame) kruh, súvisle zo severu na sever v smere hodinových ručičiek a hovorí pri tom:

R: *Vyčarovávam teba, Ó Kruh Sily.
Budiž hranicou medzi svetom ľudí a ríšou Mocných;
miesto stretnutia lásky a radosti a pravdy;
štít proti všetkým hanebnostiam a zlu;
hradba a ochrana, ktorá uchová a zadrží energiu, ktorú v ňom vytvoríme.
Preto ťa žehnám a posväcujem, v mene Cernunnosa a Cerridwen.*

Ak sú ostatní mimo, otvorí sa teraz brána, a bozkom sú uvedený do kruhu. Potom sa kruh znovu uzatvorí.

Vysvätenie kruhu štyrmi živlami

R väzme vysvätenú vodu a s jeho/jej končekmi prstov pokropí kruh zo severu na sever, v smere hodinových ručičiek; potom sa vodou dotkne každej osoby vo vnútri kruhu, pričom na oplátku sa ho dotkne jeho partner v kruhu (alebo niekto iný, opačného pohlavia, ak je to možné). Miska na vodu sa vráti na oltár.

R potom vezme kadidelnicu a podobne okiadza Kruh zo severu na sever. Napokon R prevedie kruhom Oltárnu Sviečku (alebo sviečku od nej zapálenú a vrátenú do nej).

Vyvolávanie mocných

Všetci stoja a zdravia východ. R stojí v čele skupiny tvárou k východu. Panna stojí v zadu sku-

piny so zvonom. Panna zazvoní na zvone.

R nakreslí s athame tri kruhy, v smere hodinových ručičiek a potom vyvolávací pentagram Zeme, pričom hovorí:

R: *Vy Páni Strážnych veží Východu, vy Páni Vzduchu; Ja, <meno> vás zvolávam, budím a pozývam, aby ste boli svedkami našich rituálov a chránili Kruh.*

Všetci sa otočia tvárou na Juh. Vodca Rituálu a Panna sa presunú na svoje pozície. Ostatní sa iba otočia na mieste. Panna zazvoní na zvone.

R nakreslí s athame tri kruhy, v smere hodinových ručičiek a potom vyvolávací pentagram Zeme, pričom hovorí:

R: *Vy Páni Strážnych veží Juhu, vy Páni Ohňa; Ja, <meno> vás zvolávam, budím a pozývam, aby ste boli svedkami našich rituálov a chránili Kruh.*

Podobne na Západe:

R: *Vy Páni Strážnych veží Západu, vy Páni Vody; Páni Smrti a Začiatku; Ja, <meno> vás zvolávam, budím a pozývam, aby ste boli svedkami našich rituálov a chránili Kruh.*

A na Severe:

R: *Vy Páni Strážnych veží Severu, vy Páni Zeme; Severák ty Strážca Severných Brán. Ja, <meno> vás zvolávam, budím a pozývam, aby ste boli svedkami našich rituálov a chránili Kruh.*

Všetci sa otočia naspäť na Východ a pozdravia.

Teraz sa všetci otočia znovu na Sever. Panna zazvoní zvonom. R hovorí:

R: *Vy Mocní,
Páni Strážnych Veží Sveta,
Obávaní Páni vesmírov,
Ty silný Boh, ty láskavá Bohyňa,
pozývame Vás na naše stretnutie.
(pauza)
Ó milujúca Cerridwen.
Ó mocný Cernunnos,
zišli sme sa (stojím) pred vami... (uvedte dôvod)
Kruh je teraz dokonalý.*

Poznámky

- Prevzané z Farrarovích „Eight Sabbats for Witches“, ale publikované všade naokolo v niekoľkých verziách.
- „Zapaľovanie sviečky“ pridal Khaled, Sekhet & Random
- „Exorcizmus vody“ a „Požehnanie soli“ presne podľa Kl'úča Šalamúnovho (Key of Solomon), Kniha 2, Kapitola 5.

Poznámky k prekladu

- „Oltárna Sviečka“ v originále „Presence Lamp“ je zdroj svetla (pravdepodobne sviečka), ktoré reprezentuje prítomnosť Bohov.
- „Živlové Sviečky“ v originále „Quarter Candles“ sú sviečky umiestnené v Kruhu smerom na štyri svetové strany a reprezentujú štyri živly.
- „Vodca Rituálu“ v originále „Ritual Leader“
- „vyčarovávanie“ v originále „casting“

Melči

Ako si vyrobiť plátený mešec na sol' alebo bylinky

Potreby: plátno, okrúhla nádoba - napríklad hrnček, ihla s veľkým očkom, hrubá niť, šnúrka, pero alebo niečo čo kreslí na plátno

Postup:

1. Dno okrúhlej nádoby - v našom prípade hrnčeka, obkreslíme na plátno.

Okolo tohto kruhu nakreslíme ďalší kruh - stačí voľnou rukou, ktorý bude mať polomer o šírku palca väčší. Toto bude dno nášho mešca. Vystrihneme podľa hranice väčšieho hruhu.

2. Odmeráme obvod nádoby - hrnčeka. Toto bude šírka nášho obdĺžnika predstavujúceho steny mešca, ku ktorej pridáme 2 krát šírku palca. Výšku si určujete vy. V kýške vášho mešca pridajte 3 krát šírku palca. Takže obdĺžnik bude vyzeráť takto: šírka - obvod hrnčeka + 2 x šírka palca, výška - vami zvolený rozmer + 3 x šírka palca. Takýto obdĺžnik vystrihneme z plátna.

3. Dno mešca pomaly začneme prišíváť ku stene tak, že necháme okraj, ktorý má šírku palca. Malo by to vyzeráť ako na obrázku. Potom zošijeme aj bočné hrany mešca tak aby tvorili valec.

4. Horný okraj ohneme. Vrecúško máme stále prevrátené naruby. Takže okraj z našej terajšej vnútornej strany ohneme smerom von. Pod neho dáme šnúrku. Jej dĺžka by nemala byť kratšia ako obvod nádoby - hrnčeka. Jej konce zviažeme dokopy. Šnúrku zašijeme pod ohnutý okraj.

6. Vrecúško prevrátíme. Na hornom okraji vystrihneme dierku, cez ktorú vytiahneme kúsok šnúrky - ako na obrázku. Mešec je hotový a môže sa používať.

Nastávajúce akcie

Šamanský máj v Budmericiach - OZ Nemeton

piatok, 6. mája
piatok, 20. mája - nedeľa 22. mája, súkromná záhrada na
kraji Budmeríc

Info na facebooku:

<http://www.facebook.com/event.php?eid=203933879630016>

Web:

<http://oznemeton.wordpress.com/>

PERUNICA FEST VI.

piatok 7. októbra o 18:00 - sobota, 08 októbra o 21:00, rock
club naOZZaY
Kupecka ul. 7, Nitra

Info na facebooku:

<http://www.facebook.com/event.php?eid=100709236682300>

Web:

<http://perunica.net/>

PF | vas pozyva na pohanske setkani

NA PŮLI CESTY

14. - 17. 7. 2011 (čtvrtek - neděle)

a jak už sám název napovídá, bude

“Na půli cesty” z České i Slovenské republiky,
konkrétně poblíž malé vesničky v překrásné
přírodě Bílých Karpat na české straně u slovenských
hranic. Ubytovanie v chatke mimo civilizácie.

Orientačná cena je 1500 Kč (60 eur)

www.napulicesty.pohanskafederace.cz

Recenzia:

Josef Veselý: Techniky magie na pozadí alchymie

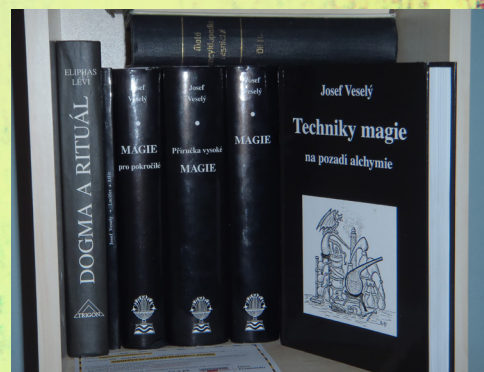
Je veľmi ťažké recenzovať knihu tohto typu. Nebol by som sa na niečo takéto dal, nebyť priamej požiadavky Emily pre májové číslo vestníka Pohanskej federácie.

Od Josefa Veselého mám 3 diely jeho Magie. Tieto knihy využívam, keď sa rýchle potrebujem zorientovať v nejakej problematike. Je to ťažšie, keď neviem v ktorom dieli magickej trilógie to hľadať, ale napokon som si vždy poradil. Týmto knihám je vytýkané, že sú viacej kompilátom než pôvodným dielom. Mne to však vyhovuje, pretože v nich sú citované najvýznamnejšie myšlienky či záznamy autorov z oblasti mágie. Je to taká malá praktická magická knižnica ukrytá v 3 knihách. Vždy pohodovejšia ako prehrabávať sa samostatne v pôvodných dielach citovaných autorov a navyše pracne oddelovať tam „zrno od pliev“.

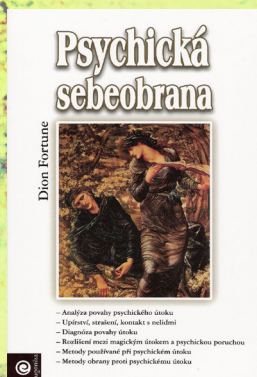
Techniky magie na pozadí alchymie sú však iné. Názvy kapitol v latinčine dávajú knihe tajomno grimoárový ráz s vôňou stredoveku. Knihou sa tiahnu viaceré línie čo ju čiastočne zneprehľadňuje. Celou knihu by sa mala niesť ucelená niť 12 tzv. démonických operačných módov (DOM), prostredníctvom ktorých by mal byť čitateľ prevedený cez rôzne typy iniciačných procesov. To že si Josef Veselý obľúbil bytosti od Kedemel (venušický klifot) sa nezaprie ani v tejto knihe, kde sa spomínajú kontakty s bytosťou s menom Siliquela. Príbehy o jej kontaktovaní sú zaujímavé a inšpirujúce.

Čitateľovi, ktorý je naučený na priamu líniu bardonovskej mágie sa však môže zdať prístup k poznatkom komplikovaný, často pripomínajúci viac diela Léviho či Guaitu než autorov typu Františka Bardona. Mág inklinujúci k pohanstvu sa zase bude musieť tradične vysporiadať s tým, že bytosti a zdroje spomínané v jeho kapitolách sú spravidla mimo sféry jeho záujmu. Osobne som mal veľký problém porozumieť statiam zameraným alchymisticky.

Časti knihy komentujúce dianie v českej hermetickej scéne spestrujú čítanie, slovenskému čitateľovi však veľa nepovedia. Každopádne je v knihe dost' stránok, ktoré sú podnetné, zaujímavé. Celkovo by som knihu hodnotil ako zaujímavé magické čítanie, ktoré poskytne inšpiráciu pre tú ktorú oblasť mágie. Pre konkrétnu prax si potom čitateľ nájde zdroje, ktoré sa načrtnutou problematikou zaoberajú detailnejšie, napríklad niektorú z kníh z rady Magie od tohto autora.

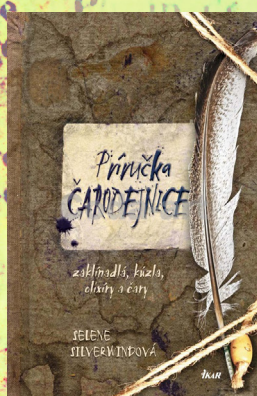

Noxova knižnica

Dion Fortune - Psychická sebeobrana

Táto kniha pojednáva o nebezpečenstve, ktorému sa človek vystavuje, keď sa zaoberá okultnými vedami. Rozoberá rôzne druhy psychických útokov a s tým úzko súvisiace psychické choroby. Na záver metódy obrany.

Selene Silverwindová - Príručka čarodejnice

Kniha je založená na wiccanskej filozofii a je plná rôznych návodov, kúziel. Je vhodná pre začiatočníkov.

Michael Harner - Cesta šamana

Učebnica šamanizmu, ktorá objasňuje čo je to šamanizmus, odkiaľ prišiel a ako ho včleniť do života. Dnes je toto dielo najprednejšie v oblasti šamanizmu.

Frater Shaddai - Pentagram - Tajemství rituálu

Malá príručka a rituáli pentagramu, ktorý posluží k piatim cieľom: sile, láske, bohatstvu, liečniu a ochrane.

Kontakt

Silver - národný koordinátor
SilverPFI@szm.sk

Emily - redakcia časopisu, grafik
emily3hubble@gmail.com

Melči - prispievateľ
melci@azet.sk

Panoramix - prispievateľ, správca webovej stránky PFI
panoramixsk@gmail.com

Spytihnev - prispievateľ
michalic.robert@post.sk

www.sk.paganfederation.org